

HZJZ nakon testiranja: Hrana u Gospiću je sigurna za konzumaciju

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Četvrtak, 17 Rujan 2026 17:30
Objavljeno: Četvrtak, 17 Rujan 2026 17:30

Hrana u Gospiću je sigurna za konzumaciju, izvijestio je u četvrtak Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) koji je proveo testiranje hrane iz domaćinstava koja hranu proizvode za vlastite potrebe.

„Na temelju dosadašnjih analiza nema osnove za povezivanje nezakonitog odlagališta otpada s kontaminacijom lokalno proizvedene hrane niti za zaključak da ono predstavlja širi rizik za njezinu zdravstvenu ispravnost“, naglašava Zavod.

Dodaje i kako rezultati ispitivanja ne upućuju na opću kontaminaciju lokalno uzgojene hrane na području Gospića.

Uzorci za analizu, njih 32 s 13 lokacija, odnosno iz domaćinstava koja hranu uzgajaju za vlastite potrebe, obuhvaćajući 15 skupina proizvoda, prikupljeni su 28. kolovoza, na različitoj udaljenosti od odlagališta otpada.

Šest uzoraka prikupljeno je na području do 300 metara, a 26 na području do 1.000 metara od lokacije otpada. Unutar 300 metara nije bilo dostupnih biljnih kultura namijenjenih prehrani za uzorkovanje, pa je uzorkovanje prilagođeno stanju na terenu i dostupnosti sezonskih kultura.

Od 32 uzorka, samo je uzorak aronije bio nesukladan

Od 32 uzeta uzorka hrane, samo je jedan uzorak aronije bio nesukladan i to zbog kadmija, dok u ostalom 31 uzorku nisu utvrđena prekoračenja propisanih vrijednosti olova, kadmija i nikla, kao ni ostalih sedam analiziranih kontaminanata (aluminij, cink, bakar, mangan, željezo, krom, antimon, navodi HZJZ i dodaje kako Uredba ((EU) 2023/915 navedene tvari definira kao kontaminante u hrani.

Zavod objašnjava kako je ovaj jedan nesukladan uzorak uzet u domaćinstvu koje je 1.000 metara udaljeno od odlagališta otpada. Izmjerena je vrijednost od 0,065 mg/kg, dok je najveća dopuštena količina 0,030 mg/kg. Na lokaciji s koje je uzet uzorak aronije za zalijevanje se koriste kišnica i voda iz vodovoda, a koristi se i stajsko gnojivo.

Zavod dodaje kako se kadmij može prirodno nalaziti u tlu, te kako njegova prisutnost u biljkama ovisi o brojnim čimbenicima, uključujući svojstva tla, vrstu biljke, gnojidbu, vodu za navodnjavanje i moguće lokalne izvore onečišćenja.

"Stoga, ovaj pojedinačni nalaz ne upućuje na kontaminaciju lokalno uzgojene hrane niti na temelju njega možemo zaključiti da je kadmij povezan s lokacijom nezakonitog odlagališta otpada", naglašava Zavod.

Rezultati pokazuju da u analiziranim uzorcima nisu utvrđena niti prekoračenja dopuštenih vrijednosti olova i nikla koji su prisutni u samom otpadu u povišenim vrijednostima. Također, vrijednosti aluminija, cinka, bakra, mangana, željeza, kroma i antimona su bile u skladu s dostupnim europskim podacima i stručnom literaturom.

PFAS nije pronađen

HZJZ nakon testiranja: Hrana u Gospiću je sigurna za konzumaciju

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Četvrtak, 17 Rujan 2026 17:30

Objavljeno: Četvrtak, 17 Rujan 2026 17:30

U sklopu ispitivanja provjereno je i postoji li u lokalno uzgojenoj hrani PFAS – skupina kemijskih tvari koje se zbog svoje postojanosti mogu dugo zadržavati u okolišu, tzv. vječne kemikalije.

PFAS je analiziran u sedam odabranih uzoraka koji su odabrani po kriteriju udaljenosti od tijela otpada, kao i prema literaturnim podacima o apsorpciji PFAS-a u pojedine biljne vrste. Rezultat je u svim uzorcima bio ispod granice kvantifikacije.

Analize metala i metaloida proveo je nacionalni referentni laboratorij Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ), dok je analize PFAS spojeva proveo referentni laboratorij Instituta za sigurnost hrane u Innsbrucku u sastavu Austrijske agencije za zdravlje i sigurnost hrane (AGES).

Praćenje se nastavlja

HZJZ navodi kako se potreba za praćenjem zdravstvene ispravnosti lokalno uzgojene hrane njega i županijskog Zavoda Ličko-senjske županije pojavila nakon prethodnih nalaza biljnog materijala u blizini lokacije nezakonitog odlaganja otpada. Ti su nalazi bili povod za sustavnije ispitivanje, ali sami po sebi nisu bili dovoljni za zaključak da lokalno proizvedena hrana predstavlja rizik za zdravlje.

Dosadašnji rezultati ne pokazuju kontaminaciju lokalno uzgojene hrane na području Gospića, opetuje HZJZ i najavljuje da će, u suradnji s nadležnim institucijama, nastaviti pratiti rezultate i pravodobno informirati javnost o svim relevantnim nalazima. (Hina)

